

Bruto segums ir viens no rādītājiem, ko lauksaimnieki var izmantot, novērtējot saimniecības ekonomisko efektivitāti un ražošanas izdevīgumu. Bruto segumus rēķina saimniecībā audzētiem kultūraugiem un/vai dzīvniekiem.

Lai lauksaimniekiem un citiem interesentiem būtu pēc kā vadīties, aprēķinot savas saimniecības bruto segumus, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs (LLKC), sadarbojoties ar saimniecībām, nozaru ekspertiem un asociācijām, jau 25. gadu sagatavo bruto segumu piemērus.

Ir apkopoti augkopības un lopkopības nozares bruto segumu aprēķini lauksaimniecības uzņēmumos par 2017. gadu, kas atšķiras pēc ražošanas intensitātes pakāpes un ražošanas specifikas. Katrā bruto seguma aprēķinā ir izmantota konkrēta optimāla ražošanas tehnoloģija.

Augkopības nozarē sagatavoti bruto segumi sekojošās apakšnozarēs: augļu un ogu audzēšana; dārzeņu, garšaugu un salātu audzēšana; graudaugu, eļļas augu, šķiedraugu un pākšaugu audzēšana; lopbarības augu audzēšana; nektāraugu audzēšana; zālāju audzēšana. Šogad pirmo reizi sastādīti bruto segumi rabarberiem un rudens avenēm.

Lopkopības nozarē sagatavoti bruto segumi 9 apakšnozarēs – aitkopība, biškopība, cūkkopība, gaļas liellopu audzēšana, kazkopība, piena lopkopība, truškopība, vistkopība, zirgkopība.

Bez augkopības un lopkopības bruto segumiem sagatavots bruto segums arī akvakultūrā – karpām. Kā arī aprēķinātas diķa ierīkošanas izmaksas.

Tāpat kā iepriekšējos gados, arī šogad bruto segumiem klāt pievienoti ekspertu ziņojumi par

situāciju attiecīgajā nozarē 2017. gadā. Šie ziņojumi atklāj aktualitātes un tendences nozarē, kā arī palīdz izprast cēloņus cenu un daudzumu svārstībām gan saražotajai produkcijai, gan izejvielām un pakalpojumiem.

LLKC sastādītie bruto segumi pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet tos nevar uzskatīt par universāliem un kategoriskiem. Lai tos varētu izmantot konkrētas saimniecības vajadzībām, ir jāņem vērā tajā izmantotā ražošanas tehnoloģija un citi apstākļi.

LLKC izstrādātie bruto seguma aprēķini un nozares ekspertu ziņojumi šobrīd pieejami LLKC mājaslapā: www.llkc.lv, sadaļā „Noderīgi”. Lai atvieglotu bruto segumu sastādīšanu savām vajadzībām, izmantojiet LLKC izveidoto bruto segumu sagatavošanas interneta rīku (*tiešsaistes adrese: http://laukutikls.lv/riki/gross_margins/*).

Izstrādātie materiāli var būt noderīgi jauniem un esošiem lauku uzņēmējiem, kam precīzai plānošanai nepieciešami aprēķini no nozarē strādājošām saimniecībām, dažādu nozaru konsultantiem, lauksaimniecības skolu audzēkņiem, studentiem un pasniedzējiem, Zemkopības ministrijas speciālistiem, Lauku atbalsta dienesta speciālistiem, kā arī citiem interesentiem.

Materiāls ir sagatavots un publicēts, izmantojot LR Zemkopības ministrijas dotāciju līdzekļus.

Bruto segumu aprēķinus sagatavojusi LLKC Ekonomikas nodaļa.

Ja jums ir kādi ieteikumi vai komentāri, sazinieties ar LLKC ekonomikas konsultanti Lieni Dabiņu (e-pasts: Liene.Dabina@llkc.lv, tālr. 63050576).